

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น: กรณีศึกษา เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

พิชัยรัฐ หมั่นค้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

อีเมล: pichai_tt@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่นเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จ.หนองบัวลำภู 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่นเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จ.หนองบัวลำภู โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 6 ด้าน 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า จำนวนประชาชน ทั้งหมด 45,464 คน กลุ่มตัวอย่างใช้ สูตร (Taro Yamane, 1976) จำนวน 397 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้การทดสอบ ค่าที่ (t-test) และความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และวิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีทดสอบ LSD โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 4.18 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า หลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย = 4.47 รองลงมาคือ หลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย = 4.39 หลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 4.16 หลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 4.14, หลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 4.05 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.97

2. ผลการเปรียบเทียบ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ สถานภาพสมรส ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จ.หนองบัวลำภู ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล,ผู้บริหารงานท้องถิ่น

Administration and Management by Good Governance of Local Administrators in the Case Study of Muang NongBua Lamphu Municipality in NongBua Lamphu District of NongBua Lamphu Province

Pichairath Meunduang
Pitchayabundit College
Email: pichai_tt@hotmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the levels of administration and management of local administrator in Muang Nongbua Lamphu Municipality of Nongbua Lamphu and 2) to compare the levels on administration and management by good governance of local administrators in Muang Nongbua Lamphu Municipality of Nongbua Lamphu Province by diving on personal factor and good governance for 6 aspects as follows : 1, legal principle, 2, moral principle, 3, transparent principle, 4, participial principle, 5, responsible principle and 6, worthy principle. The total people were 45,464 persons. The samples were 397 persons by regulation of Taro Yamane 1976. The instruments using in this study were questionnaris. The analysis of data included frequency, percentage, mean and standard deviation. Hypothesis testing using t-test, f-test (ONE WAY ANOVA) and analysis of couple different by testing of least significant difference(LSD) on limit of level and was statistical significance at.05 level. The results of findings were as follows:

1. For overall of the levels on administration and management by good governance of local administrators in Muang Nongbua Municipality of Muang District in Nongbua Lamphu Province were in high level at average of (= 4.18).Considering on each aspect, the aspect of legal principle was in the highest level at average of (4.47).The NeXTs were responsible principle was at the highest level in average of (4.39).the worthy principle was at highest level in average of 4.16 level, the transparent principle was at highest level in average of (4.14).the participial principle was at highest level in average of (4.05) and the aspect of the lowest level was the moral principle was in average of (3.97).

2. The results on comparison were found that the difference on personal factor, age, educational level, occupation and monthly income of local administrator on administration

and management by good governance in Muang Nongbua Lamphu Municipality was statistical significance at .01 level. The difference on personal factor, gender, marital status of local administrator on administration and management by good governance in Muang Nongbua Lamphu Municipality was statistical significance difference at .05 level.

Keywords: Administration and management by good governance, local administrator.

1. บทนำ

ธรรมาภิบาลจัดเป็นแนวคิดสำคัญใน การบริหารงานของทุก ๆ องค์กร และการปกครองในประเทศ ปัจจุบันนี้ องค์กรทั้งภาครัฐบาล และภาคธุรกิจได้ หันไปให้ความสนใจ กับหลักธรรมาภิบาล หรือการบริหารจัดการที่ดีมากขึ้น รัฐบาลกลาง ได้กระจายอำนาจ ให้องค์กรปกครองท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2560 มาตรา 249 ภายใต้บังคับมาตรา 1 ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่ง การปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น มาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจดูแล และจัดทำบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ในท้องถิ่น ในมาตรา 252 ผู้บริหารท้องถิ่น ให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นหรือในกรณี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะให้มาโดยวิธีอื่นก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วม ของประชาชนด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นมีหน้าที่ จัดการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล แนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะองค์กรภาครัฐ ได้ให้ความสำคัญ และนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้กับการบริหารองค์กร หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เกี่ยวข้องกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพสู่ประชาชน โดยมุ่งให้เกิดความเป็นอิสระในการบริหารงาน การลดการควบคุม ให้ผู้บริหารสามารถ ปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ที่ตั้งเป้าไว้ ผู้บริหารท้องถิ่นไม่ปฏิบัติตาม หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ส่งผลกระทบต่อ ของสังคมในท้องถิ่นนั้น ๆ สาเหตุของ ผู้บริหารท้องถิ่น มีพฤติกรรม(ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542)

1. การขาดกลไก และหลักกฎหมายที่ดี ในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมทำให้สังคมวุ่นวาย
2. ความอ่อนด้อยและถดถอยของกลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น ไม่ปฏิบัติตาม หลักกฎหมาย ที่วางไว้ผู้กระทบตมา สู่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ

3. ระบบการตัดสินใจ การบริหารจัดการของกลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น มีลักษณะที่ขาดความโปร่งใส บริสุทธิ์ และยุติธรรม เปิดโอกาสหรือช่องทางให้เกิดความฉ้อฉล ผิดจริยธรรมในการบริหารจัดการในท้องถิ่นนั้น ๆ

4. กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น ไม่แจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ และทำให้ประชาชนขาดข้อมูลข่าวสาร ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองอย่างชัดเจน จึงทำให้ ไม่มีโอกาสในการร่วมตัดสินใจ และร่วมแก้ไขปัญหา

5. ปัญหาการทุจริตประทุพทุฒิชอบเกิดขึ้น ในท้องถิ่น ซึ่งเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และมีการร่วมกันการกระทำทุจริตอย่างเป็นกระบวนการ จากสาเหตุที่กล่าวมานี้ ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องได้รับการแก้ไข เพื่อสงบสุขของประชาชน ในท้องถิ่นของตนเอง จึงเป็นที่มาของการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารงานท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู”

เทศบาลเมืองหนองบัวลำภูมีข้อมูลของประชาชน ที่อาศัยในเขต ในปี พ.ศ. 2560 จำนวน 45,464 คน แยกเป็นพนักงาน หรือข้าราชการประจำ และประชาชน ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง ตามในมาตรา 252 คณะผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็น ผู้มีบทบาทสำคัญที่จะทำ ให้คนในท้องถิ่น เกิดความ สุขสงบ มีการกินดีอยู่ดี เพื่อเป้าหมายคือ การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมี คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ผู้บริหารท้องถิ่น ต้องนำหลักธรรมาภิบาล มาเป็น หลักในการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างจริงจัง และเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ซึ่งทำให้ส่วนราชการในท้องถิ่น ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการคิดให้มุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง

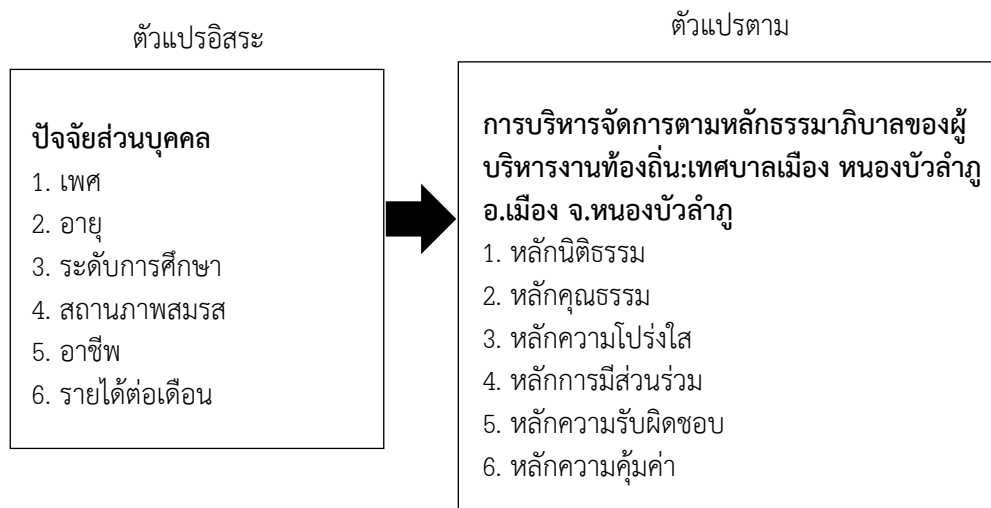
จากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา การบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น:กรณีศึกษาเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จังหวัด หนองบัวลำภู เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาล ของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น:เทศบาลเมือง หนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
2. เพื่อเปรียบเทียบ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น:เทศบาล เมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล .เพศ/ อายุ/ระดับการศึกษา/. สถานภาพสมรส/อาชีพ/รายได้ต่อเดือน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 หลักสำคัญของธรรมาภิบาล 6 หลัก (กพ.) ตามแผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดใน การศึกษาวิจัย ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการศึกษาวิจัย

เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น:เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู ที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง(Population and Samples) ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตเทศบาลเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู ทั้งหมด 45,464 กลุ่มตัวอย่าง 397 คน คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการของ Taro Yamane

- ผู้วิจัยทำการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย.เพศ/ อายุ/ระดับการศึกษา/.สถานภาพสมรส/อาชีพ/รายได้ต่อเดือน ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบปลายปิด

ตอนที่ 2 ข้อ เป็นแบบสอบถามเกี่ยว กับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 1)หลักนิติธรรม 2)หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ

และ 6) หลักความคุ้มค่า ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น:เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภูมี จำนวน 6 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ รวม 30 ข้อ คำถามต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ถูก ลงในช่องว่าง การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารงานท้องถิ่นระดับความคิด เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close Ended Questionnaires) ซึ่งเป็นคำถามที่มีคำตอบให้ผู้ตอบเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความเห็นของตนเอง โดยแบบสอบถามที่ใช้เป็นชนิดเลือก ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ สามารถแปล ผลคะแนน ตามการแจกแจงความถี่แล้วใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง มาแบ่งระดับความคิดเห็น มากที่สุด 4.21-5.00 มาก 3.41-4.20 ปานกลาง 2.61-3.40 น้อย 1.81-2.60 น้อยที่สุด 1.00-1.80

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของประชาชน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (Instrument Measurement)

เพื่อให้เครื่องมือ ในการวิจัยมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีความสอดคล้องกับ กรอบแนวคิดของการศึกษามากที่สุด ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง/กำหนดขอบเขต คำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น/นำร่างแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ แก้ไขเสนอแนะ และปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้อง ของแบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา(Content Validity) แล้วนำมาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์(Index to item objective congruence :IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์เท่ากับ 0.95 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าที่ยอมรับได้ ค่าความเที่ยงตรง(Validity)ของแบบสอบถามความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามและจุดประสงค์(Item-objective of congruence : IOC) IOC =ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability)

นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try out) กับประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตเทศบาลตำบลบ้านกลาง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbac, L., 1977) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 แบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลของ ผู้บริหารงานท้องถิ่นเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และขออนุญาต ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและรับคืน แบบสอบถามในระหว่างเดือน ตุลาคม 2560 ถึง เดือน มกราคม 2561

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

วิเคราะห์โดยใช้สถิติข้อมูลเชิงพรรณนา(descriptive statistic analysis) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การทดสอบ ค่าที (t-test) และความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และวิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีทดสอบ LSD (Least Significant Difference) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติ ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารงานท้องถิ่น:เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู	(n = 397)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หลักนิติธรรม	4.47	0.49	มากที่สุด
2. หลักคุณธรรม	3.87	0.71	มาก
3. หลักความโปร่งใส	4.14	0.70	มาก
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.05	0.55	มาก
5. หลักความรับผิดชอบ	4.39	0.44	มากที่สุด
6. หลักความคุ้มค่า	4.16	0.74	มาก
รวม	4.18	0.37	มาก

1. เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เพศชาย จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 56.68 อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างมีอายุ ระหว่าง 20-35 ปี จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 48.11 ระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษา /ปวช./ปวส จำนวน

140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.26 สถานภาพสมรส พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพ โสด จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 65.24 อาชีพ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพ พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน จำนวน 121 คนคิดเป็น ร้อยละ 30.48 รายได้ต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 37.03

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า หลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หลักคุณธรรม ตามลำดับ

2.1 ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุก ข้ออยู่ในระดับมากที่สุด /โดยผู้บริหารการบริหารงานของ ทม.มีความชัดเจนปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ/ ผู้บริหารทม.มีการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด/ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชนต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด /ผู้บริหารปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด/ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารออกข้อบัญญัติของเทศบาลเมือง โดยคำนึงสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

2.2 ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า/ผู้บริหารของ ทม.ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักคุณธรรมมีภาวะความเป็นผู้นำ ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ/ผู้บริหารของ ของ ทม.มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสุภาพ อ่อนโยนและมีเมตตาริจิตพร้อมให้บริการกับประชาชน อยู่ในระดับมาก/ผู้บริหารมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมาก/ผู้บริหารของ ทม.บริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้องเป็นธรรมและเสมอภาค อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ/ผู้บริหารของ ทม. มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมต่อการบริหารงานจัดการในองค์กร อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า/ผู้บริหาร บริหารงานจัดการ ทม.มีการเปิดเผยต่อสาธารณะชน เช่น ประชาสัมพันธ์ปิดประกาศให้ประชาชนรับทราบ อยู่ในระดับมากที่สุด/ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการบริหารงานของทม.ในระดับมากที่สุด/ผู้บริหารประกาศให้บุคลากรในองค์การรับทราบเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ในระดับมากที่สุด/ผู้บริหารแจ้งกระบวนการทำงานของทม.เปิดเผยตรงไปตรงมาพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา ๆ ในระดับมาก/ผู้บริหารแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงในระดับมาก ตามลำดับ

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า /ผู้บริหารทม. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน ในระดับมาก/ผู้บริหารทม.เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลงานในระดับมาก/ผู้บริหาร ทม.เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาชุมชน ในระดับมาก/ผู้บริหาร ทม.เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ ทม. เช่น การแข่งขันกีฬา การรณรงค์ด้านหัวผู้สูงอายุ งานประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น ในระดับมาก/ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ารับฟังการประชุมสภาเพื่อกำหนดนโยบาย,อกระเบียบ,ข้อบังคับของ ทม.ในระดับมาก

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด/ ผู้บริหารของ ทม.มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้เป็นตามนโยบาย อยู่ในระดับมากที่สุด/ ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายขององค์กรไว้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด/ ผู้บริหารทม. มีความสนใจ และเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและเร่งแก้ไขเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน อยู่ในระดับมากที่สุด/ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดการรับผิดชอบให้ทุกฝ่ายมีขวัญ และกำลังใจในการทำงาน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า /ผู้บริหารใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด /ผู้บริหารการบริหารงานของ ทม.มีประสิทธิภาพความ รวดเร็วและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมของชุมชนอยู่ในระดับมาก /ผู้บริหารมีการรณรงค์ให้ประชาชนประหยัดทรัพยากรธรรมชาติและยึดแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก /ผู้บริหารการจัดสรรตำแหน่งบุคลากรมีความเหมาะสมและความชำนาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับมาก /และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารการใช้งบประมาณมีความคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล กับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ/ อายุ/ระดับการศึกษา/.สถานภาพสมรส/อาชีพ/รายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน

3.1 จำแนกตามเพศ พบว่าที่มีเพศต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารงานท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน รายด้าน พบว่า ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกัน รายด้าน พบว่า อายุต่างกัน ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่าแตกต่างกัน /ด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

3.3 จำแนก ระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าระดับการศึกษาต่างกัน ด้านหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านหลักนิติธรรม และหลักความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

3.4 จำแนก ตามสถานภาพสมรส พบว่า สถานภาพสมรส ต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่นเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สถานภาพสมรส ต่างกัน ด้านหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านหลักนิติธรรม และหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่าง

3.5 จำแนกตามอาชีพ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น โดยรวม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู มีอาชีพต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

3.6 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน ด้านหลักนิติธรรม และหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู					
	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	สถานภาพสมรส	อาชีพ	รายได้ต่อเดือน
1. หลักนิติธรรม	.730	✓ 4.298**	✓ 3.500*	✓ -2.358*	✓ 2.866*	✓ 3.365*
2. หลักคุณธรรม	1.140	✓ 44.100**	✓ 43.191**	✓ -4.895**	✓ 38.393**	✓ 26.208**
3. หลักความโปร่งใส	2.095	✓ 49.150**	✓ 49.142**	✓ -8.221**	✓ 37.876**	✓ 33.837**

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมือง หนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัย ส่วนบุคคลกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู					
	เพศ	อายุ	ระดับการ ศึกษา	สถานภาพ สมรส	อาชีพ	รายได้ต่อ เดือน
4. หลักการมีส่วนร่วม	-2.511	✓ 22.529**	✓ 21.783**	✓ 8.179**	✓ 18.653**	✓ 24.100**
5. หลักความรับผิดชอบ	-.945	✓ 3.097*	✓ 3.476*	✓ 2.383*	✓ 4.160**	✓ 3.368*
6. หลักความคุ้มค่า	-2.323	✓ 21.069**	✓ 20.346**	✓ 8.792*	✓ 24.011**	✓ 30.490**
ภาพรวม	-.370	✓ 17.378**	✓ 15.949**	1.122	✓ 18.726**	✓ 12.689**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู

1. ผลการศึกษาวิจัยโดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ไปสอดคล้อง นกมล สุรนครินทร์(2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง“การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่” พบว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคล พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. ไม่แตกต่างกัน ไปสอดคล้อง กับวิจัย นันทพล พงศธรวิสุทธิ. (2548) บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการ บริหาร จัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ผลอยู่ในระดับมาก ไปสอดคล้องจามรี พิลาสสมบัติ (2550) การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อ

การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล ในเขตอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ไปสอดคล้องปรีชา มั่นระวัง (2554). ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก. มหาวิทยาลัย พิษณุโลก

2. ผลรายด้าน ระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาล เมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู

2.1 ด้านหลักนิติธรรม ระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู อยู่ในระดับมากที่สุด และทุก ๆ ข้ออยู่ในระดับมากที่สุด แสดงถึงผู้บริหารท้องถิ่น บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีความชัดเจนปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ มีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ต่อประชาชนด้วยความเสมอภาค ออกข้อบัญญัติของเทศบาลเมือง โดยคำนึงสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

2.2 ด้านหลักคุณธรรมระดับ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู อยู่ในระดับมากและรายชื่อ อยู่ในระดับมากที่สุดเพราะ ผู้บริหารของ ทม.ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักคุณธรรมมีภาวะความเป็นผู้นำ ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสุภาพ อ่อนโยนและไม่ตรีจิตพร้อมให้บริการกับประชาชน มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม บริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้องเป็นธรรม และเสมอภาค ซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมต่อการบริหารงานจัดการในองค์กร

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมากที่สุด รายชื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด เพราะ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการบริหารงาน มีการเปิดเผยต่อสาธารณะชน เช่น ประชาสัมพันธ์/ปิดประกาศให้ประชาชนรับทราบ ประกาศให้บุคลากรในองค์การบริหารเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับสวัสดิการต่าง ๆ แจ้งกระบวนการทำงาน เปิดเผยตรงไปตรงมา พร้อมทั้งจะได้รับการตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา และแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก รายชื่อ อยู่ในระดับมากทุก เพราะผู้บริหาร ทม.เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ ทม. เช่น การแข่งขันกีฬา การรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ งานประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น และ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน และผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ารับฟังการประชุมสภาเพื่อกำหนดนโยบาย,อกระเบียบ,ข้อบังคับของทม.

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด และรายข้อ อยู่ในระดับมากเพราะ ผู้บริหารของ มม.มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้เป็นตามนโยบาย มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายขององค์กรไว้อย่างชัดเจน มีความสนใจ และเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและเร่งแก้ไขเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และการรับผิดชอบต่อ ให้ทุกฝ่ายมีขวัญ และกำลังใจในการทำงาน

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก และรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก ผู้บริหารใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน มีประสิทธิภาพความ รวดเร็ว และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีการรณรงค์ให้ประชาชนประหยัดทรัพยากรธรรมชาติและยึดแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง การจัดสรรตำแหน่งบุคลากรมีความเหมาะสมและความชำนาญเฉพาะด้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ และการใช้งบประมาณมีความคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ/ อายุ/ระดับการศึกษา/.สถานภาพสมรส/อาชีพ/รายได้ต่อเดือน ต่างกัน

3.1 เพศต่างกัน โดยรวมแสดงถึงประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็น ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน รายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน แสดงถึงประชาชนในท้องถิ่น มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารงานท้องถิ่น

3.2 อายุต่างกัน โดยรวมแสดง ถึงประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็น ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น แตกต่างกัน รายด้าน ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า ประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็น แตกต่างกัน และด้านหลักความรับผิดชอบ ประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

3.3 การศึกษา ต่างกัน โดยรวม แสดงถึงประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น แตกต่างกัน รายด้าน พบว่าระดับการศึกษา ด้านหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่าแสดงถึงประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็น แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านหลักนิติธรรม และหลักความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

3.4 สถานภาพสมรส ต่างกัน โดยรวม แสดงถึงประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็น ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน รายด้าน ด้านหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า แสดงถึงประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็น ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่นแตกต่างกัน ในขณะที่ด้านหลักนิติธรรม และหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่าง

3.5 อาชีพต่างกัน โดยรวม แสดงถึงประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็น ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น แตกต่างกัน ทางด้าน ประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

3.6 รายได้ต่อเดือนต่างกัน โดยรวมแสดงถึงประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น แตกต่างกัน ทางด้าน หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน ด้านหลักนิติธรรม และหลักความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการศึกษาวิจัย ระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า หลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หลักคุณธรรม ผู้บริหารท้องถิ่นควรจะต้องตระหนัก ด้านหลักคุณธรรมให้มากที่สุด เพราะการเป็นผู้นำจะต้องมีคุณธรรมเป็นอันแรก ถ้าผู้นำมีคุณธรรมประจำใจ การปฏิบัติงานทุกต้องสำเร็จอย่างภาคภูมิใจ

2. ผู้บริหารงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จะต้องบริหารจัดการท้องถิ่น ตามหลักธรรมาภิบาลอย่างจริงจัง และควรจัดทำหนังสือคู่มือเผยแพร่ ความรู้เรื่องกฎระเบียบ ของหน่วยงานแก่ผู้รับบริการและประชาชนทั่วไปพร้อมทั้งเพิ่ม ช่องทางการให้บริการข่าวสาร ผู้บริหารงานท้องถิ่น จะต้อง มี จริยธรรมและคุณธรรมในตัวเอง ตลอดจนสร้างจิตสำนึกแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ในการใช้กฎระเบียบ ด้วยความเป็นธรรม ทบทวน ปรับปรุง กฎ ระเบียบ และกระบวนการดำเนินการให้เป็นธรรม

บรรณานุกรม

- นภดล สุรนครินทร์. (2547). การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วน ตำบล ตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นันทพล พงศธรวิสุทธิ. (2548). การศึกษาเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการ บริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จามรี พิลาสมบัติ. (2550). การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล ในเขตอำเภอยะผาย จังหวัดนครราชสีมา. ม.ป.ท., ม.ป.พ.
- ปรีชา มั่นระวัง (2554). ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งโสภา อำเภอยางทอง จังหวัดพิษณุโลก. มหาวิทยาลัย พิษณุโลก.